

УДК С34 811.112.2'373.7:004.738.5:378.147
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/103-44>

Оксана СИВИК,

orchid.org/0000-0002-2329-8896

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри німецької та французької мов і методики їх навчання
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(Дрогобич, Україна) *ksenja241983@gmail.com*

ЕЛЕКТРОННІ ТА ОНЛАЙН-СЛОВНИКИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ (НА МАТЕРІАЛІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ)

У статті досліджено дидактичний потенціал електронних і онлайн-словників як ефективного засобу формування фразеологічної компетентності майбутніх філологів у процесі вивчення німецької мови. Актуальність дослідження зумовлена інтенсивною цифровізацією сучасної вищої освіти, упровадженням інформаційно-комунікаційних технологій у мовну підготовку студентів та необхідністю оновлення традиційних методичних підходів до засвоєння фразеологічного фонду німецької мови. Обґрунтовано, що саме фразеологічна компетентність є важливим складником професійної інішомовної підготовки майбутніх філологів, оскільки забезпечує адекватне розуміння образних мовних одиниць, сприяє розвитку міжкультурної комунікації та формуванню навичок ефективної мовленнєвої взаємодії.

Проаналізовано функціональні можливості сучасних німецькомовних лексикографічних ресурсів, зокрема Duden Online, Digitales Wörterbuch der deutschen Sprache (DWDS), Redensarten-Index, PONS і Dict.cc, визначено їхні переваги для роботи з фразеологічними одиницями, ідіомами та стійкими словосполученнями. Встановлено, що використання цифрових словників забезпечує доступ до автентичних мовних контекстів, етимологічних довідок, стилістичних характеристик і граматичних особливостей фразеологізмів, що сприяє глибшому розумінню їхньої семантики та специфіки функціонування в сучасному німецькомовному дискурсі.

У роботі запропоновано методичний підхід до інтеграції електронних словників у практику навчання німецької мови, який охоплює пошуковий, аналітичний і продуктивний етапи роботи з фразеологічним матеріалом. Доведено, що систематичне використання цифрових лексикографічних ресурсів сприяє розвитку навчальної автономії студентів, удосконаленню їхніх дослідницьких умінь, формуванню критичного ставлення до використання автоматизованих перекладачів і генеративних систем штучного інтелекту, а також підвищує точність розуміння та доречного вживання фразеологічних одиниць у професійному мовленні. Обґрунтовано доцільність упровадження сучасної електронної лексикографії як невід'ємного компонента професійної підготовки майбутніх філологів в умовах цифрової трансформації вищої освіти.

Ключові слова: фразеологічна компетентність, електронні словники, онлайн-словники, цифрова лексикографія, німецька мова, майбутні філологи, методика навчання, цифровізація освіти.

Oksana SYVYK,

orchid.org/0000-0002-2329-8896

Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor at the Department of German and French languages and their Teaching Methods
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
(Drohobych, Ukraine) *ksenja241983@gmail.com*

ELECTRONIC AND ONLINE DICTIONARIES AS A MEANS OF DEVELOPING THE PHRASEOLOGICAL COMPETENCE OF FUTURE PHILOLOGISTS (BASED ON THE GERMAN LANGUAGE)

This article examines the didactic potential of electronic and online dictionaries as an effective means of developing the idiomatic competence of future philologists whilst studying German. The relevance of the study stems from the rapid digitalisation of modern higher education, the integration of information and communication technologies into students' language training, and the need to update traditional methodological approaches to the acquisition of the German idiomatic lexicon. It is argued that idiomatic competence is a vital component of the professional foreign-language training of future philologists, as it ensures an adequate understanding of figurative language units, promotes the development of intercultural communication, and fosters skills for effective verbal interaction.

The functional capabilities of modern German-language lexicographical resources, in particular Duden Online, Digitales Wörterbuch der deutschen Sprache (DWDS), Redensarten-Index, PONS and Dict.cc, have been analysed, and their advantages for working with phraseological units, idioms and fixed expressions have been identified. It has been

established that the use of digital dictionaries provides access to authentic linguistic contexts, etymological information, stylistic characteristics and grammatical features of phraseological units, which contributes to a deeper understanding of their semantics and specific functioning in contemporary German-language discourse.

His paper proposes a methodological approach to integrating electronic dictionaries into German language teaching practice, covering the search, analytical and productive stages of working with idiomatic material. It is demonstrated that the systematic use of digital lexicographical resources contributes to the development of students' learning autonomy, the improvement of their research skills, and the formation of a critical attitude towards the use of automated translators and generative artificial intelligence systems, as well as enhancing the accuracy of understanding and the appropriate use of phraseological units in professional discourse. The paper justifies the introduction of modern electronic lexicography as an integral component of the professional training of future philologists in the context of the digital transformation of higher education.

Key words: *phraseological competence, electronic dictionaries, online dictionaries, digital lexicography, German language, future philologists, teaching methodology, digitalisation of education.*

Постановка проблеми. Цифровізація сучасної освіти суттєво змінює підходи до організації навчального процесу, стимулюючи широке використання електронних освітніх ресурсів і цифрових технологій. Одним із пріоритетних напрямів модернізації мовної освіти є інтеграція електронної лексикографії у процес вивчення іноземних мов. Особливої актуальності це питання набуває під час підготовки майбутніх філологів, оскільки сформованість фразеологічної компетентності є важливою передумовою успішної міжкультурної комунікації та професійної мовленнєвої діяльності.

Фразеологічні одиниці німецької мови характеризуються високим рівнем образності, ідіоматичності та культурної маркованості, що значно ускладнює їх опанування студентами. Саме тому виникає потреба у використанні сучасних цифрових ресурсів, які забезпечують доступ до автентичних прикладів мовлення, різноманітних тлумачень і контекстів функціонування сталих мовних одиниць. Використання електронних словників сприяє не лише кращому засвоєнню фразеології, а й розвитку інформаційної грамотності, умінь самостійно аналізувати мовний матеріал і здійснювати дослідницьку діяльність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми розвитку фразеологічної компетентності студентів-філологів знайшли відображення у працях українських і зарубіжних учених. Зокрема, когнітивні та лінгвокультурологічні аспекти німецької фразеології висвітлено у дослідженнях О. Огуя, який наголошує на необхідності врахування культурної специфіки під час інтерпретації фразеологічних одиниць (Огуй, 2018: 46). Методичні засади формування фразеологічної компетентності майбутніх германістів розглядає С. Романюк, підкреслюючи ефективність сучасних інтерактивних технологій навчання (Романюк, 2021: 115).

Вагомий внесок у розвиток теорії фразеології зробили німецькі дослідники Х. Бургер та В. Флейшер, які визначили основні ознаки фразеологічних

одиниць, їхню структурно-семантичну організацію та особливості функціонування в сучасній німецькій мові (Burger, 2015; Fleischer, 1997).

Питання цифрової трансформації освітнього середовища та використання електронних ресурсів у навчальному процесі досліджують В. Биков, І. Бех, О. Гриценко та О. Дем'яненко (Биков, 2020; Бех, 2021; Гриценко, 2021; Дем'яненко, 2022). Значний інтерес становлять також сучасні корпусні проєкти DWDS, Duden Online і Redensarten-Index, які відкривають нові можливості для вивчення функціонування німецьких фразеологізмів у природному мовному середовищі.

Разом із тим аналіз наукових праць засвідчує, що методика комплексного використання електронних словників у процесі формування фразеологічної компетентності майбутніх філологів залишається недостатньо розробленою. Це зумовлює необхідність подальших досліджень у зазначеному напрямі.

Метою статті є теоретичне обґрунтування та методичне визначення можливостей використання електронних і онлайн-словників німецької мови як ефективного засобу формування фразеологічної компетентності майбутніх філологів, а також аналіз їхнього дидактичного потенціалу у процесі професійної мовної підготовки.

Виклад основного матеріалу. Сучасний розвиток системи вищої освіти характеризується активним упровадженням цифрових технологій, які істотно трансформують зміст, форми й методи навчання іноземних мов. За таких умов змінюється і роль викладача: він уже не лише передає знання, а й організовує освітнє середовище, у якому студенти набувають умінь самостійно знаходити, аналізувати, критично оцінювати та застосовувати мовну інформацію. Як зазначають І. Бех і В. Биков, цифровізація освіти створює передумови для переходу від репродуктивного навчання до розвитку дослідницької діяльності, академічної автономії та інформаційної грамотності майбутніх фахівців (Биков, 2020; Бех, 2021).

Для студентів-філологів одним із найскладніших компонентів іншомовної підготовки є опанування фразеологічного складу німецької мови. Це пояснюється тим, що значна частина німецьких фразеологізмів містить образні компоненти, історичні та культурні реалії, а також специфічні національні смисли, які не можуть бути адекватно інтерпретовані шляхом буквального перекладу. Саме тому формування фразеологічної компетентності передбачає не лише засвоєння значення окремих сталих виразів, а й розуміння умов їхнього функціонування в різних комунікативних ситуаціях.

На думку Х. Бургера, фразеологічні одиниці належать до найскладніших мовних явищ, оскільки характеризуються високим рівнем ідіоматичності, семантичною цілісністю та культурною зумовленістю. Дослідник наголошує, що правильне розуміння таких мовних одиниць можливе лише за умови врахування їхнього контекстуального вживання та лінгвокультурного підґрунтя (Burger, 2015: 134). Подібної позиції дотримується і В. Флейшер, який підкреслює, що вивчення фразеології має здійснюватися в реальному мовленнєвому середовищі, а не ізольовано від тексту (Fleischer, 1997).

В українській методичній науці проблема розвитку фразеологічної компетентності також посідає важливе місце. Так, О. Огуй зазначає, що успішне опанування німецької фразеології можливе лише за умови поєднання мовних знань із лінгвокультурною інформацією, яка розкриває походження, символіку та національну специфіку сталих словосполучень (Огуй, 2018: 48). Водночас С. Романюк підкреслює, що сучасна методика навчання має орієнтуватися на використання цифрових ресурсів, які забезпечують активну пізнавальну діяльність студентів та стимулюють їхню самостійну роботу (Романюк, 2021: 116).

Останніми роками особливого поширення набули системи генеративного штучного інтелекту, які значно спростили процес пошуку інформації. Проте практика навчання свідчить, що автоматично згенеровані відповіді не завжди враховують семантичні відтінки, стилістичні особливості та культурні конотації фразеологічних одиниць. Як наголошує О. Власенко, використання інструментів штучного інтелекту потребує критичного осмислення отриманих результатів, оскільки вони можуть містити неточності або спрощені інтерпретації мовних явищ (Власенко, 2024: 35).

У зв'язку з цим особливої ваги набуває використання спеціалізованих електронних словників

і цифрових корпусів, які спираються на академічні принципи лексикографії та містять перевірені мовні дані. На відміну від автоматичних перекладачів, сучасні електронні словники надають користувачеві комплексну інформацію про значення слова чи фразеологізму, його граматичні характеристики, стилістичну належність, походження та особливості функціонування в різних типах дискурсу. Завдяки цьому студент не лише отримує готовий переклад, а й навчається аналізувати мовний матеріал, встановлювати семантичні зв'язки між одиницями та обирати найбільш доречний варіант відповідно до конкретної комунікативної ситуації.

Важливою педагогічною умовою ефективного використання цифрової лексикографії є сформована інформаційно-лексикографічна компетентність самого викладача. Саме від його здатності добирати відповідні електронні ресурси, організовувати дослідницькі завдання та навчати студентів алгоритмів роботи зі словниковими статтями залежить результативність формування фразеологічної компетентності. За таких умов електронний словник перестає бути лише довідковим джерелом і перетворюється на повноцінний інструмент професійної мовної підготовки, що поєднує лексикографічну інформацію, корпусні матеріали та інтерактивні можливості сучасного цифрового освітнього середовища.

Подальший аналіз дидактичного потенціалу електронної лексикографії потребує звернення до функціональних можливостей сучасних німецькомовних словникових ресурсів. На відміну від традиційних друкованих словників, цифрові платформи забезпечують комплексне опрацювання мовної одиниці, поєднуючи її тлумачення з граматичною, стилістичною, етимологічною та контекстуальною інформацією. Такий підхід створює умови для формування не лише мовних знань, а й умінь аналізувати закономірності функціонування фразеологізмів у різних комунікативних ситуаціях.

Одним із найавторитетніших ресурсів сучасної німецької лексикографії є Duden Online (Duden Online, 2025). Його освітня цінність полягає у тому, що словникові статті містять нормативні тлумачення лексичних і фразеологічних одиниць, граматичні характеристики, стилістичні позначки, інформацію про походження мовних явищ та приклади їхнього функціонування. Особливо корисним для майбутніх філологів є розділ *Redewendungen*, який систематизує сталі словосполучення й ідіоми, пояснює особливості їхнього вживання та демонструє семантичні відмінності між близькими за значенням виразами. Робота з такими матеріалами

допомагає студентам усвідомити, що значення фразеологізму формується не окремими словами, а цілісною семантичною конструкцією.

Не менш важливим інструментом є *Digitales Wörterbuch der deutschen Sprache (DWDS)*, який поєднує академічний словник із масштабним електронним корпусом текстів. На відміну від звичайних перекладних словників, цей ресурс дозволяє досліджувати функціонування мовних одиниць у реальному комунікативному просторі. Завдяки численним прикладам із художньої літератури, публіцистики, наукових текстів і сучасних медіа студенти можуть простежити частотність використання певного фразеологізму, його стилістичні варіанти, типові мовні оточення та особливості семантичних змін. Саме робота з автентичними контекстами, як зазначає В. Флейшер, сприяє глибшому засвоєнню фразеологічних одиниць, оскільки дозволяє сприймати їх як елемент живої мовної практики (Флейшер, 1997: 167).

Для детального вивчення ідіом доцільно використовувати спеціалізований ресурс *Redensarten-Index*, який містить значну кількість німецьких фразеологізмів, крилатих висловів і сталих порівнянь. Його особливістю є поєднання словникових дефініцій із культурно-історичними коментарями, поясненням походження виразів та прикладами їхнього сучасного функціонування. Аналіз етимології допомагає студентам краще зрозуміти мотивацію виникнення окремих фразеологічних одиниць, встановити зв'язок між мовою, історією та культурою німецькомовного простору, що відповідає положенням лінгвокультурологічного підходу, обґрунтованого О. Огуєм (Огуй, 2018).

На початкових етапах формування фразеологічної компетентності доцільним є використання двомовних онлайн-словників *PONS* і *Dict.cc*. Ці ресурси забезпечують швидкий пошук перекладних відповідників, пропонують фонетичний супровід, приклади слововживання та відомості про сполучуваність лексичних одиниць. Водночас їх застосування має поєднуватися з використанням академічних словників, адже буквальний переклад далеко не завжди відображає реальне значення фразеологізму. Саме тому викладач повинен навчити студентів критично оцінювати отриману інформацію, порівнювати дані різних джерел і перевіряти їх за допомогою корпусних матеріалів.

Ефективність використання цифрових словників значною мірою залежить від правильно організованої методики роботи. Практика показує, що найбільш результативним є поетапний підхід, який поєднує самостійний пошук інформації, її

аналітичне опрацювання та подальше застосування у мовленнєвій діяльності. Така організація навчання сприяє розвитку дослідницьких умінь, формує навички критичного аналізу мовних джерел і забезпечує поступовий перехід від репродуктивного засвоєння матеріалу до його свідомого використання у професійному спілкуванні.

Ефективність формування фразеологічної компетентності значною мірою визначається не лише вибором цифрових ресурсів, а й методикою їх педагогічного використання. У сучасній практиці навчання доцільно застосовувати поетапну модель роботи з електронними словниками, яка забезпечує послідовний розвиток умінь пошуку, аналізу, інтерпретації та практичного використання фразеологічних одиниць. Такий підхід відповідає компетентнісній парадигмі освіти, оскільки орієнтує студентів на активне конструювання знань, самостійну пізнавальну діяльність і розвиток навичок критичного мислення (Бех, 2021: 9; Биков, 2020: 6).

Першим етапом є *пошуково-орієнтаційний*, основною метою якого є ознайомлення студентів із можливостями сучасних електронних лексикографічних ресурсів та формування навичок ефективного інформаційного пошуку. На цьому етапі здобувачі освіти навчаються працювати з інтерфейсом цифрових словників, використовувати розширений пошук, застосовувати фільтри, аналізувати структуру словникової статті та визначати, який ресурс доцільніше використовувати для виконання конкретного навчального завдання. Викладач спрямовує діяльність студентів, пояснюючи відмінності між академічними тлумачними словниками, корпусними базами даних і двомовними перекладними ресурсами. Це сприяє формуванню навичок інформаційної грамотності та свідомого вибору джерел мовної інформації.

Наступним є *аналітичний етап*, під час якого студенти здійснюють комплексне дослідження фразеологічної одиниці. Використовуючи матеріали *Duden Online*, *DWDS* та *Redensarten-Index*, вони визначають значення ідіоми, аналізують її граматичні характеристики, стилістичне забарвлення, етимологію, частотність уживання та функціонування в різних типах дискурсу. Особливу увагу доцільно приділяти зіставленню кількох словникових статей, що дозволяє виявити відмінності в способах тлумачення, уточнити семантичні відтінки та встановити особливості використання фразеологізму в сучасній німецькій мові. Такий аналіз розвиває вміння критично оцінювати інформацію, систематизувати отримані відомості та аргументовано обирати найбільш точне тлумачення мовної одиниці.

Важливим складником аналітичної роботи є використання корпусів текстів, які дають змогу простежити реальне функціонування фразеологізмів у художньому, публіцистичному, науковому та розмовному мовленні. Робота з автентичними прикладами допомагає студентам зрозуміти комунікативну доцільність використання певного виразу, його стилістичні обмеження та можливі варіанти контекстуального вживання. Саме такий підхід, на думку Х. Бургера, забезпечує повноцінне формування фразеологічної компетентності, оскільки ідіоматичне значення неможливо адекватно інтерпретувати поза мовленнєвим контекстом (Бургер, 2015: 178).

Завершальним є *продуктивний етап*, який передбачає практичне використання засвоєного матеріалу в усному та писемному мовленні. Студенти виконують комунікативні вправи, складають діалоги, аналізують тексти, створюють власні висловлювання, перекладають автентичні матеріали та моделюють професійні ситуації спілкування із застосуванням нових фразеологічних одиниць. Доцільним є також виконання творчих проєктів, під час яких здобувачі освіти укладають тематичні електронні словники, розробляють інтерактивні презентації, створюють цифрові картки або мінікорпуси німецьких ідіом із прикладами їх функціонування. Подібна діяльність сприяє закріпленню знань, розвитку мовленнєвої компетентності та формуванню навичок самостійної науково-дослідної роботи.

Окремої уваги заслуговує проблема використання генеративного штучного інтелекту під час вивчення німецької фразеології. Попри широкі можливості сучасних мовних моделей, їхні відповіді не завжди відображають актуальну мовну норму, стилістичні особливості чи культурні конотації фразеологічних одиниць. Тому результати, отримані за допомогою сервісів штучного інтелекту, потребують обов'язкової перевірки за академічними словниками та корпусними базами даних. Такий підхід формує у студентів навички критичного оцінювання цифрової інформації, запобігає поширенню мовних помилок і виховує академічну доброчесність.

Таким чином, інтеграція електронних словників у процес професійної підготовки майбутніх філологів створює сприятливі умови для комплексного розвитку їхньої фразеологічної компетентності. Використання сучасних цифрових ресурсів забезпечує поєднання теоретичних знань із практикою реального мовлення, підвищує ефективність самостійної роботи студентів, розвиває їхню інформаційну культуру та дослідницьку автоно-

мію. У результаті електронна лексикографія стає не лише джерелом довідкової інформації, а й важливим дидактичним інструментом, що відповідає сучасним тенденціям цифрової трансформації вищої освіти.

Висновки. У результаті проведеного дослідження здійснено теоретичне узагальнення проблеми використання електронних і онлайн-словників як ефективного засобу формування фразеологічної компетентності майбутніх філологів у процесі вивчення німецької мови. Аналіз сучасних наукових джерел і практики професійної підготовки студентів підтвердив, що цифровізація вищої освіти зумовлює необхідність оновлення традиційних підходів до навчання іноземних мов та активного впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у мовну освіту. За таких умов електронна лексикографія перестає виконувати виключно довідкову функцію й перетворюється на багатофункціональний дидактичний інструмент, який забезпечує формування предметних, інформаційних, дослідницьких і комунікативних компетентностей здобувачів вищої освіти.

Проведений аналіз засвідчив значний дидактичний потенціал сучасних електронних лексикографічних ресурсів, зокрема *Duden Online*, *Digitales Wörterbuch der deutschen Sprache (DWDS)*, *Redensarten-Index*, *PONS ma Dict.cc*. На відміну від традиційних друкованих словників, вони забезпечують комплексне представлення мовної інформації, поєднуючи нормативне тлумачення лексичних і фразеологічних одиниць із граматичними характеристиками, стилістичними позначками, етимологічними відомостями, аудіоматеріалами та великою кількістю автентичних прикладів уживання. Інтеграція словників із корпусами сучасної німецької мови дає можливість студентам простежувати функціонування фразеологізмів у природному мовному середовищі, аналізувати особливості їхнього використання в різних стилях мовлення та формувати навички самостійного лінгвістичного дослідження.

Доведено, що найбільшій ефективності використання цифрових словників можна досягти за умови їх системного педагогічного впровадження в освітній процес. Запропонована поетапна методика, яка охоплює пошуково-орієнтаційний, аналітичний і продуктивний етапи, забезпечує послідовне формування навичок роботи з електронними лексикографічними ресурсами, розвиток критичного мислення, інформаційної грамотності та дослідницької автономії студентів. Організація навчальної діяльності на основі аналізу словникових статей, корпусних матеріалів і комунікативно

орієнтованих вправ сприяє поглибленню розуміння семантики фразеологічних одиниць, мінімізує випадки буквального перекладу, зменшує прояви міжмовної інтерференції та підвищує рівень сформованості професійної іншомовної компетентності майбутніх фахівців.

Особливої актуальності набуває питання використання генеративного штучного інтелекту у процесі вивчення іноземних мов. Проведений аналіз дає підстави стверджувати, що мовні моделі можуть бути допоміжним інструментом навчання, однак не здатні повністю замінити академічні електронні словники та корпусні бази

даних. Генеративні системи нерідко пропонують спрощені або контекстуально неточні тлумачення фразеологічних одиниць, тоді як професійні лексикографічні ресурси забезпечують достовірність мовної інформації, наукову верифікацію джерел і можливість перевірки реального функціонування мовних одиниць. У зв'язку з цим одним із важливих завдань сучасної мовної освіти є формування у студентів умінь критично оцінювати результати роботи цифрових сервісів, перевіряти інформацію за авторитетними словниковими джерелами та дотримуватися принципів академічної доброчесності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бех І. Інноваційна вища освіта: від концепції до реалізації. Педагогіка і психологія. 2021. № 2. С. 5-14.
2. Биков В. Цифрова трансформація освітнього середовища. Інформаційні технології і засоби навчання. 2020. Т. 76, № 2. С. 1-13.
3. Власенко О. Штучний інтелект у навчанні іноземних мов: виклики та перспективи. Наукові записки. Серія: Філологічні науки. 2024. Вип. 198. С. 45-51.
4. Горошкіна О. Формування мовної та мовленнєвої компетенцій майбутніх фахівців. Вища школа. 2019. № 4. С. 32-41.
5. Гриценко С. Спеціальна лексикографія та електронні словники. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 210 с.
6. Дем'яненко О. Методика використання електронних лексикографічних ресурсів у процесі підготовки філологів. Іноземні мови. 2022. № 1. С. 22-29.
7. Журнал «Наукові інновації та передові технології». 2025. № 3(43). С. 1128-1131.
8. Огуй О. Фразеологія німецької мови: когнітивний та лінгвокультурний аспекти. Науковий вісник Чернівецького університету. 2018. Вип. 740. С. 45-52.
9. Романюк С. Інноваційні підходи до формування фразеологічної компетенції майбутніх бакалаврів-германістів. Педагогічні науки. 2021. № 94. С. 112-118.
10. Burger H. Phraseologie: Eine Einführung am Beispiel des Deutschen. 5., neu bearb. Aufl. Berlin: Erich Schmidt Verlag, 2015. 248 S.
11. Digitales Wörterbuch der deutschen Sprache (DWDS). 1998. URL: <https://www.dwds.de>
12. Duden Online. URL: <https://www.duden.de>.
13. Fleischer W. Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache. 2., durchges. und erg. Aufl. Tübingen: Niemeyer, 1997. 299 S.
14. PONS Online-Wörterbuch. URL: <https://de.pons.com>.
15. Redensarten-Index: Wörterbuch für Redensarten, Redewendungen, idiomatische Ausdrücke. URL: <https://www.redensarten-index.de>.

REFERENCES

1. Bekh I. (2021). Innovatsiina vyshcha osvita: vid kontseptsii do realizatsii [Innovative higher education: From concept to implementation]. Pedahohika i psykhohohiia, № 2, S. 5-14. [in Ukrainian]
2. Bykov V. (2020). Tsyfrova transformatsiia osvithnoho seredovyshcha [Digital transformation of the educational environment]. Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia, № 76 (2), S. 1-13. [in Ukrainian]
3. Vlasenko O. (2024). Shtuchnyi intelekt u navchanni inozemnykh mov: vyklyky ta perspektyvy [Artificial intelligence in foreign language teaching: Challenges and prospects]. Naukovi zapysky. Serii: Filolohichni nauky, № 198, S. 45-51. [in Ukrainian]
4. Horoshkina O. (2019). Formuvannia movnoi ta movlennievoi kompetentsii maibutnikh fakhivtsiv [Formation of linguistic and speech competencies of future specialists]. Vyshcha shkola, №4, S. 32-41. [in Ukrainian]
5. Hrytsenko S. (2021). Spetsialna leksykohrafiia ta elektronni slovnyky [Special lexicography and electronic dictionaries]. Kyiv: Tsentrv navchalnoi literatury. [in Ukrainian]
6. Demianenko O. (2022). Metodyka vykorystannia elektronnykh leksykohrafichnykh resursiv u protsesi pidhotovky filolohiv [Methods of using electronic lexicographic resources in the training of philologists]. Inozemni movy, №1, S. 22-29. [in Ukrainian]
7. Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnolohii (2025). [Scientific innovations and advanced technologies], № 3(43), S. 1128-1131. [in Ukrainian]
8. Ohui O. (2018). Frazeolohiia nimetskoi movy: kohnityvnyi ta linhvokulturnyi aspekty [German phraseology: Cognitive and linguocultural aspects]. Naukovyi visnyk Chernivetskoho universytetu, № 45-52. [in Ukrainian]
9. Romaniuk S. (2021). Innovatsiini pidkhody do formuvannia frazeolohichnoi kompetentsii maibutnikh bakalavriv-hermanistiv [Innovative approaches to the formation of phraseological competence of future German philologists]. Pedahohichni nauky, № 94, S. 112-118. [in Ukrainian]

10. Burger H. (2015). Phraseologie: Eine Einführung am Beispiel des Deutschen [Phraseology: An Introduction Using German as an Example] (5., neu bearb. Aufl.). Berlin: Erich Schmidt Verlag. 248 S. [in German]
11. Digitales Wörterbuch der deutschen Sprache (DWDS). Digitales Wörterbuch der deutschen Sprache [Digital Dictionary of the German Language (DWDS). Digital Dictionary of the German Language]. URL: <https://www.dwds.de>. [in German]
12. Duden Online. Duden Wörterbuch (2025). [Duden Online. Duden Dictionary]. Retrieved February 15, URL: <https://www.duden.de>. [in German]
13. Fleischer W. (1997). Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache [Phraseology of Contemporary German] (2., durchges. und erg. Aufl.). Tübingen: Niemeyer. 299 S. [in German]
14. PONS Online-Wörterbuch. (2025). [PONS Online Dictionary] Retrieved February 21, URL: <https://de.pons.com>. [in German]
15. Redensarten-Index: Wörterbuch für Redensarten, Redewendungen, idiomatische Ausdrücke (2025). [Idioms Index: Dictionary of idioms, phrases and idiomatic expressions]. Retrieved February 20, URL: <https://www.redensarten-index.de>. [in German]

Дата першого надходження статті до видання: 24.08.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 25.09.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 16.10.2026

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

